

ACC. N:R. M. 7145: 1-24.

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *skolbarn i*
Härad: *L. lbo* Adress: *Åstorp*
Socken: *Björneåskulla* Berättat av: _____
Uppteckningsår: *1941* Född år _____ i _____

Fulfrändet 1940.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

L. u. F. 34
M. G. 17.

Skriv endast på denna sida!

LiU
N. 7145:1.

LUND UNIVERSITY
FOLKMINNESARKIV

Hur vi tillbringade julen 1940.

Julen är den roligaste högtiden på hela året, tycker jag. Det var den i år med fast det är krig ute i världen. Ett par dagar innan jul slutade vi i skolan. De dagar, som då var kvar till jul, fick jag hjälpa mor med att pynta och göra fint. Dagen före julaffon fick jag blanda julgranen. På julaffons kväll gingo vi till köpet för allt heta, när musiken blåste in julen kring julgranen. När musiken var slut på köpet, gingo vi hem och delade ut julklapparna. Min bror var julbarnet. Jag fick många och nyttiga julklappar. På kvällen kände vi julgranen och åt fisk och grött och hårde radie och hade roligt. Sedan fingo vi gå och lägga oss efter en rolig och trevlig kväll.

Nästa dag ringde blocken halv. 6, ty vi skulle gå till julaffon. Mor fick brätt upp för att sitta och koka kaffe, därefter blanda

N. 7145:2.

LANDS UNIVERSITETS
BOKBESKRIVNING

vi på oss och ginge. Det var så vackert
våder ut, och snön knarade under fötterna,
när man gick. I kyrkan var det så högtidligt,
och det var så vackert, när hela församlingen
sång "Var hälsad sköna morgonslund". -
När vi så kommo hem och hade ätit
frukost, fick jag gå ut och köra spark. På
eftermiddagen hade vi det så högtidligt med
julgran och lys. Nästa dag var det lika
fint våder som de andra dagarna. Då
läste jag i min bok "som jag fått. De
ginge juldagarna med fröjd och äro nu
ett minne blott.

Ingvald Stahlin,

klass 5, Åstorgs folkskola.

Adress: Box 108, Åstorg.

Ms. 7145:3.

Hur vi firade julen 1940.

" Antligen för man börja på att förbereda också största högtid. Sågs min lillebror, som nu går i tredje klass. Jag själva går i 8 och skall nu förtälja för dig min berättelse om julen 1940.

Jag, mor började med att göra fint, strädda protor och damma bord och stolar, ja, alla möbler och andra saker. Det skulle bli för att skinka allt, vad mor gjorde, det skulle även jag upprätta hela boken från början till slut.

Jag gick hemma och hjälpte mor. När allt var i ordning och vi var frukade och klädda,

kom far hem. Han hade nämligen varit och köpt julklappar åt mina bröder och till min mor samt till mig.

Vi andra hade varit köpt slagen från så det var klart, klacken var omkring fyra. När jag gick ut och skulle hämta litet vatten. När jag kom ut, hälsade jag på ett par skotkamrater, som frågade om jag ville höra med ett par

M. 7145:4.

praketen bevingades till dem, som jag hade
elektriskt laddat. Jag gjorde det och de,
som fingo praketen, blevo riktigt nöjda.

Stora dag var det julaftonsmorgon
jag gick och ställde på vad jag skulle
få, och vad som skulle handa. Jag änt-
ligen fick man lösa med den förlåta för-
benedelse, som jag och mina sysskon
sålvt skulle styra om. Det var att kläda
julsgranen. Vi klädde den under föjäd och
gamman. När vi klätt den riktigt fint,
skällde vi oss att skåda hela härligheten.
Den var skön att skåda, och vi vore vore

riktigt nöjda, när far och mor kommo
och beundrade vår gran. Att kläda
julsgranen stor säkert i de flesta familjerna,
som har som eller dotter i vårt gamla fredliga
Sverige och så skedde även i vårt hem.

Snarigen kom den mest efterlängade
kvällen på åren. Det doftade av luftfrisk
och risgrönsgröt och alla andra sedvanliga
julkvällen. Men fingo vi lösa äta av den
nätmakande luftfrisen, och efter följande
de andra värterna. När vi ätit, stego
vi upp från bordet och stögade dansa
kring granen. Helt riktigt skannade hela
vår lilla ring. Kunde hört att det knackade på dörren.

Ms. A. 7145:5.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Dunk, dunk", lät det. Vi sågo på löven och väntade, att den främmande snart skulle komma in. Vi bjödo sig in, och in stego var källa lilla juldunk, som ännu inte ha upphöra att gå omkring för att dela utjulkallan gaveras våra paket, och det var minnaminste litet det. Vi lockade honom på nytt alla hjärtliga sätt och bjödo honom komma tillbaka nästa år, och det för vi hoppas, att han gör. Det blir ingen julk utan julkallan.

Sedan hade vi oss att sova och drömde om allt, vi varit med om på julaften.

Julkallans förtä ställo stucko mig i öronen. Det var ett litet grand, och det var vi mycket glada över. Vi skulle resa bort och vi fingo skryda oss till laget. Vi hanna dit i god tid, snart började enseltid lagsträffar sig i rörelse, och det dröjde inte länge förrän vi vara i laget. Nu skarnade laget med ett ryck. Vi stego av laget och gingo dit, vi skulle, där vi komma fram, blev det ett välkomnande och gratulerande. Men så blev det tid att åka. Vi åto med god aptit, ty nu hade det ändå gått flera timmar. När vi hade ätit, satte det än och pratade, men

N:o 7145:6

inte lyckte vi, att det var något rotigt. Men
vi sprango ut och lekte. Vi älle språk och köllt källem. m.
Men snart kom mor ut och sade, att det var matslags.

Vi äte kaff och potatis, och efter detta kom vi sprango ut.
Det var väldigt gott.

Vi började det lida mot kvällen. Vi ringa källa
och inne och leka med våra jultapparar m. m.
Då blev klokkan 9, och vi skulle vara hem.
Vi ringa i god tid till jaget. När vi kommo
med till stationen, stod det redan där. Vi köpte
biljett och stego på jaget. Snart var det frig i början
och vi närmade oss väl hem. När vi kommo hem,
äro vi mat, och sedan detta var gjort, ringa
vi och hade oss. Lagarna ringa folk, och vi började
skolan. Alla vara glada, att vi i slutet sitta i ett
skyddrum under jultappararna.
Ja, så var det slut på julen 1940.

Götte Ekelander, Åstorpss folkhögskola.
Mars 5, Box 108, Åstorp.

Ms. 7145:2

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Hur vi tillbringade julen 1940

Dagen före julafton var far i skogen och högg gran och mor var hemma och stökade med julbaket. Vi hade slutat skolan ett par dagar innan julafton, så vi voro också hemma och hjälpte mor och far att springa ärenden och köpte julklappar. Vi äro också syskon, så vi fingo köpa många julklappar före jul hade jag sålt julbidningar så jag hade pengar att köpa för. Jag hade köpt en överrock, kashym, skor och galoscher för en del av mina pengar.

På julaftons morgon klädde far granen.

Vid fyra tiden var eftermiddagen dunkel vi kaffe och åto var varit julbröd. Sedan skulle mor koka "isgröt", och under tiden vi väntade att "isgröten" skulle bliva färdig, hade vi julklapparna under granen. Vi fingo inte ha någon jultomt, ty tillagarna blev så rädda, bara man nämnde om det ledam vi ordnat med julklapparna, åto vi gröt, skinka och smör på. Därpå hända vi granen och delade ut

N. 7145:8.

julhelgarna. Jag fick en fjeklampas, vackert,
julkänningar, julboken, m. m.

På kvällen skulle vi gå till sängs tidigt
för att kunna vakna till julottan nästa dag.
En böjadt skoskam hade jag. Vi gick
dit vid 6-tiden, så vi hade tid att se på
alla lysen. Där vi hade varit på julottan,
gingo vi gå hem och äta, sedaningo vi på
julkalas.

Vi kunde inte ha julgrannen för så många
gångar, ty tredje dag jul skulle vi flytta.
Men vi tog grannen med oss och skadade den
på nytt i vårt nya hem.

Ande Bengtsson, klass 5
skolas folkskola.

Skolas: 319, skolas.

M. 7145:9.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

29
hur vi firade julen 1940.

Dagen innan julafton var jag och höjst.
klappan, och när jag kom hem, skrev jag
namn på dem så var det kväll och jag
såg på och läggas mig. Nästa dag blödde
graven jag blödde den med liv, konstlöst,
klappan nu nu sedan ate vi middag där
hade gjort att var blodan 6, och farbror
Berglund kom hem från hälsögringens
her att kvällen och vi ringe de ate la
kist och gjort där vi hade gjort att
gick jag och tog på mig konstlöst
och stekte ut julklapparna där vi hade
öppnat dem, kom jag, att jag fått ett
frångrat, sätter, nödubart, och nu nu
sedan kist jag på och läggas mig. St
var julklappen skilt, och jag var glad
att vi ringe flera denna jul i fred

Bois Ståhlson
Klass 5, Skolans folkskola. Skolas: Bois
Skolans

71145:10.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Så var vi tillsammans julen 1940.

Vi blev biva från skolan tre dagar före julafon
De tre dagarna hade vi mycket bråk med att
stada, laga mat och pynta. Jag var i afé
afonens bar bar och fater och bjärte till där
by där sådde stor brådska. Jag var också och
köpte julklappar.

De julklapparna skulle jag och min bror kläda
jularnery. Vi hängde i skoklad, skärmer och
kuler. Högst i torpen satte vi en spira.

Ja var det ärligen julafon. Vi skulle ej
ha någon komst i år, utan vi skulle läg-
ga julklapparna under grönery. Gort bröd mor
på dotry i grifan i köket sedan rulle far och
främmandena och pratade medan jag dut-
de. Därefter ringa vi luftisk och rigringic
och vi ätit delade vi ut julklapparna. Jag
fick bl. a. en klacka och handskar.

Jäknade ihop julklapparna. Där var 12 skräcken
sedan läste mor juleevangeliet. Därefter län-
de vi grönery och lekte bring den. Sedan var
det tid att lägga sig. Vi ringe sedan och ladd

N. 7145:11.

och efter en fridfull julafton
måsta morgon gingo mer och jag till jul-
afton. Det var så vackert i kyrkan och Prosten
Allner talade. Trettondag jul var vi på vän-
derskolefest. Där talade först söndagskollara-
ren, Därefter fingo vi kaffe och sist fingo vi
gafflisar och tidningar. Sedan gingo vi hem.
Nu är julen 1940 ett minne blott

Stanghild Nisberg klass 5, Åskers
folkskola.

Adress: Box 108, Åskers.

6:24 17/11

N. 7145:12.

LUNDS UNIVERSITETIS
FOLKMINNESARKIV

Men vi firade julen 1740.

Julen nämnde sig med stora steg, men
det var inte som vanligt denna jul. För
måga minnades sedan kunde man knappast
tänka sig, att man skulle få fria en sådan
glad och fridfull jul. Det var heller inte
många folk i Europa, som fick fria en
sådan jul som vi svenskar i år. Things
faser hade spritt sig i så gott som hela
Europa. Det var därför, som vi nu så glatt
och långtansfullt blickade fram mot denna
jul, vilken vi ännu en gång skulle få
fria såsom fria svenskar i varit gamla och
fridfulla Sverige.

Storan var slut. Det var endast några
dagars kvar till jul, och nu gällde det att
sätta i på skapen, som man ville ha något
att ge sina söner och förtidna. Jag gjorde
själ de flesta julklapparna, och en del köpte
jag eller beordrade ju också litet klädp med
silk och dylikt.

Så inträdde då äntligen den efterlängade
julefton. Medan vi väntade på fisken och

M. 7145:13.

och gröten, höjde vi på Lars kung granen
i radion. När vi hade ätit var julmat,
ginga vi in i salen och väntade på den
smalle julbomen, som ännu inte har skrivit
sitt tecken med att komma igen till mäsa
på. När julklapparna var utdelade, drucko
vi kaffe och hade julbarnget. Efter en
glad kväll gingo vi möjda och ledna
till sängs. Nästa morgon gingo vi upp mycket
tidigt, och genom det snöbelädda samhället
ginga vi till kyrkan för att där ännu
en gång få vara med om den högtidiga
jublet. Sedan var snart julhelgen slut.
Det var med stor hastighet vi firade
dena jul med kanske på, att folket i grann-
landerna säkerligen inte hade fått frisa en
sådan jul, som vi svenskar i vi. Efter
en tid var det också slut på det härliga
jublet, och glada och möjda började vi
äta i skolan

Ulla Koven, klass 5, skolans folkskola
adress: Sökt 108, skolorna.

M. 7145:14.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Den säs tillkännagadt julen 1940.

Skapar skapar före julstafon vore vi fria från skolan. Då följde vi uppmärksomhet för att höra julklapp till varandra och till var och en. Medan far var i skogen och hönan julgran, bjälte vi med julstaket.

Så hade äntligen den efterlängade julen kommit. Så förmiddagen hade far julgranen. I köken hade vi två stora flaggor. Där satte och så dit lys, minde flaggor glittra och skakade m.m. Därefter gick det fort till eftermiddagen. Där skicka vi kaffe och smaka på julstödet. Medan vi väntade på julstöten, ordnade vi julstapen och hade den under granen. Skolan blev nu, så vi skickade och "risgrönsöt". Skolan vi hade ätit, hade far julgranen, och

M. 7145:15.

Efter som vi inte fick ha någon julkom-
te för smånsbornen, delade vi själva
ut våra julklappar. Jag fick en mörra,
jultiedning och ett upskrivn m.m. Då
vi hade sett på julklapparna en
stund, läste vi julenarrativt. Sedan
släckte vi jultygnen. Nästan gingo
vi möja till säng på jultvätten.

På jultidningen stego vi upp tidigt,
och genom det smäckta samhället
begåro vi oss i väg till kyrkan för
att höra det gamla härliga julen-
arriet. När vi kommo hem från kyr-
kan, hade mor julbotten färdig,
och det smackade mycket gott. Vi
voro även bjudna till morron på
jultabas imman vi flyttade.

Tredje dag jul flyttade vi till Sköns-
gården som vi inte hade haft julty-
gnen ständ så mycket, stego vi den
med oss och klädde den på nytt
i vitt nya klän.

På tultondagen hade vi söndagsfest.
Fest. Den höjades skocken till först
sjunga vi en sång. När festen ha-
de pågått en stund, fingo vi träffa

Ms. 7145:16.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

och hvar en. Då jultiden hade
startat, fingo vi var en gotkgräs
samt en jultidning. Sedan gingo
vi glada hem. Då fingo vi vara
med om ämnar en jul, och jag
hoppas, att till nästa år hela
Europa får vara med att fira
jul, såsom vi svenskar har fått
göra det i år.

Barbro Brungsten, Årass 5, Åstorp
föreläsare. Årass: År 108, Åstorp

³⁰⁴
M. 7145:17.

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

Hur vi firade julen 1940.

Såsom annars om åren emottåg jag julen 1940 med spränd förväntan.

Då visade jag att granen skulle kända och julkalendern delas ut. Samt att min syster Lönja, som går i skolan i Örebro, skulle komma hem till jul.

Då brukar hon ha så många kända saker med sig. Jag hade själv varit och köpt julkalendern åt min far, mor och mina systrar. Vi skulade skolan den

21 december, och det var bara tre dagar till julkolon. Men vilka långa dagar!

Skulle delat ut. Skär jag hade fått mina julkalendrar, tryckte jag dem. Jag fann snart, att jag inte fått så många lek- saker, men jag fick flera nyttiga julklappar. Ett par dagar efter jul mörade det. Då t jag fram kaklen och njötarna för att njöta dem. Det gick ganska bra.

Sine Olsson, Klass 5, Söndergårdsskolan,
Adress: Box 108, Söndergård.

7115
K. 7145:18.

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

Hur vi tillbringade julen 1940.

Det var några dagar före julafton. Jag i min lura samtokne skulle ut och göra i slagnyggröj. Det var mycket kallt den kvällen. Blocken började näma sig fyr. så vi måste vänta på. I första butik vi komma in i var så mycket folk, att vi måste trängas, men den gick de så småningom och så blev det vår tur. Vi gjorde våra nyköj, och så gick vi hem. Sedan vi hade bli färdiga med att packa, gick jag till vägen i lög och läste liket, sedan komnade jag. Efter slag sprang tillig och jag såndan, och så följde den slagin. Efter slag var det till iu-afon, och jag gick och väntade på måskroms de slag, men så småningom blev det kväll, och jag gick till vägen med halv 9 tiden. Efter morgon var det julaftonsmorgon. Jag lyfte bilen gick oavdigt sakta, men slutligen kom kvällen, jag åt fört luftfri och gröt, sedan läste jag en julbok, därpå delades julklapparna ut. Jag fick bl. a. ett pussel, ett par morgonkron

№. 7145:19.

en åliga. Jag sånade efter, att jag fått hufven
julkaparen: sedan gick man till ångs och så var
julkaparen fird 1940, men någon skivka blev det inte
den julen.

Tordis Olsson.

Ulla 5, skola, folkhögskola, skola. Det 108, skola.

M. 7145:20.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Hur vi firade julen 1940.

Julen är den roligaste högtiden på året. Ett par dagar innan julafton slutade vi i skolan. De dagar som var kvar till den stora högtidsdagen hjälpte jag mor att städa, leka och pynta. På förmiddagen innan julafton betalde jag julgrannen. Vi delade ut julklapparna på eftermiddagen, ty vi skulle resa till Ålgårås senare på eftermiddagen, för att där hos min fasters och fasters fina julbelägen. Jag fick många viktiga julklapparna såsom kläder och böcker. När vi komna till Ålgårås, var min fasters och mätters och vid stationen, när vi kommo hem, hade fasters slutat boendet med mycket god mat. Sedan sutto mor och min faster och prattade, medan jag och far sutto och sågo på, när min bror och fasters spracke fotbollspet. Det var mycket intressant. Därefter åto vi mätter,

N. 7145:21.

ägnelsen och uppsätsen, medan julgranen
var färd. Sedan var det så härligt att gå
till sångs, för jag hade ju varit uppe
så lidigt på morgonen.

När vi vaknade på morgonen, var betonan
redan så mycket att vi inte kunde komma
till jobbet. Men jag såg många städ-
skutsar, som komma från Jernstan. Det skulle
 varit roligt att ha fått åka i en ståde
 eller buss.

På juldagsaftnmidagen hade min faster
och faster brödut en familj till sig som
hade en pojke som hette Berit, och en
flicka som hette Berit. De fick vi så
roligt tillsammans.

Det roligaste på annandagen var, att
jag fick följa med faster och i
aftnen för där är så mycket vackert
att se på. Innan vi gick upp i
gen, fick jag en chokladkaka.

På annandagens kväll reste vi hem,
nöjda och belåtna med vårt julfirande.

Berit Berggren,

Klass 5, Astors folkskola.

Adress: Box 108, Astora.

Ms. 7145:22.

LINDBS UNIVERSITETIS
FOLKLÄNDESARKIV

2 juli 1940

Julafesterna firade jag hemma hos mina föräldrar och mina syskon. Julafesterna var det vackert väder. Men hade stått och gavs mycket i hela lägenheten. På förmiddagen var jag ute och köpte julklappar åt mor, far och mina syskon. Dessa pengar hade jag givit för förra gången julklappar för julen. Men julklappen var att julklapparna följde hade köpt mor och far mycket, jul och julklapp. Under tiden som festen med en stor sång på ryggen och dansade på dörrar. Men köpt honom hemma in. Men köpte på och köpte, om då fanns många barn. Men använde på. Sedan öppnade festen sin så och köpte julklappar åt mor och min syster och till julklapparna åt mor och min syster. Men festen var gäster, öppnade vi våra gräddor och smår, att det var mycket julklappar, såsom kläder, en kläder en gott och julklappar. Men vi gäst detta, hade en maten färdig, och vi åt i julafesterna. Men vi åt, skulle för gå till stationen.

N:o 7145:23

22:6417

och jag och mina systrar gingo till kyrkan
och höjde på murarna. Då blev det stark i
nationen, varför vi fick många guldmynt och
dessa bringa demarna. Sedan sattes vi och
såg på våra guldmynt, till vi blev
svårta och sömna. Då köddade mor, och
vi hade oss och söt till guldmynt.

och blev vänta blottan på morgonen
för att höra guldmynt. Då jag synte
var hörsdikt. Då guldmynt var jag och de
övriga där hemma synte till på den i
stund, där vi stannade hela eftermiddagen.

Då stannade jag många av mina gamla
skottmynt från den tiden, jag bodde där.

och stannade om våra lära och skrifter och
nack vi läste i våra skrifter samt om nack
vi fått i guldmynt.

Enmandagut var jag och mina syster
i skolan hos mina bröder. Vi lekte hela
eftermiddagen, tills vi skulle vara hem.

och stannade fram i mitt guldmynt hade vi "konung-
riket" för barn, och den var jag på. Då
stannade jag samt de andra barnen bringa
grannar efter stannning guldmynt. Jag fick
även en guldmynt där.

N. 7145:24.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Jag, mor och minn systern var lördagarna
på söndagskvällen, där vi hade och samman
medverkade och talade om utbildningen för oss
vi höga, och vi unga skaffe. Innan vi skult
på hem, delades ut ut en postkassa till var
och en samt utbildning. När jag den 9
juni var följade skolan igen, var bilen slut
för mig.

Carl-Britt Strömberg

Helan 5 Skogens folkskola. Adress 108 Skö